

ELŐTERJESZTÉS

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi közművelődésről szóló önkormányzati rendelete megalkotására

I. Általános indokolás:

Tisztelt Képviselő-testület!

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kult. tv.) 76. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása.

Ugyanezen törvény 83/A. § (1) bekezdése felhatalmazza a települési önkormányzatokat, hogy a helyi társadalom művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével, a törvényi keretek és a helyi sajátosságok alapján rendeletben határozzák meg az ellátandó közművelődési alapszolgáltatások körét, valamint a feladatellátás formáját, módját és mértékét.

A fenti jogszabályi rendelkezés által kapott felhatalmazás alapján Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete megalkotta a helyi közművelődésről szóló 14/2020. (VIII.10.) önkormányzati rendeletét.

A Kult. tv. 83/A. § (2) bekezdése szerint a települési önkormányzat a közművelődési rendeletét a – Közművelődési Kerekasztallal és a települési nemzetiségi önkormányzattal való egyeztetés keretében – legalább ötévente felülvizsgálja.

Minden települési önkormányzat kötelező feladata a közművelődési alapszolgáltatás megszervezése. Ennek keretében a művelődő közösségnek rendszeres és alkalomszerű művelődési vagy közösségi tevékenysége végzésének helyszínét biztosítja, a művelődő közösség számára bemutatkozási lehetőségeket teremt, fórumot szervez – ha az adott településen működik – a Közművelődési Kerekasztal bevonásával, a művelődő közösségek vezetőinek részvételével.

Az 5000 fő lakosságszám feletti települési önkormányzat a fentiekén túl a Kult. tv. 76. § (3) bekezdés b) –g) pontjai szerinti közművelődési alapszolgáltatásokból legalább egy további közművelődési alapszolgáltatást szervez meg.

A közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet egységes szakmai szempontokat határoz meg valamennyi közművelődési tevékenységet folytató személyre, szervezetre annak működési formájától függetlenül. Meghatározza továbbá a közművelődési alapszolgáltatások nyújtásának infrastrukturális feltételeit, azt, hogy a közművelődési feladatellátónak, illetve az egyes közművelődési intézménytípusoknak milyen tárgyi feltételeknek kell megfelelnie.

Tekintettel arra, hogy jelenleg Sátoraljaújhelyen nem működik Közművelődési Kerekasztal, a rendelet véleményezésre a településen működő nemzetiségi önkormányzatok, valamint Sátoraljaújhely Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (III.28.) önkormányzati rendelet 2. melléklete szerint az Ügyrendi és Nemzetiségi Bizottság jogosultak.

Sátoraljaújhely Város Német Nemzetiségi Önkormányzata 21/2026. (III.25.) határozatával, valamint Sátoraljaújhely Város Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata 44/2026. (IV.29.) határozatával döntött arról, hogy az előterjesztést megtárgyalta és támogatja a rendelet megalkotását.

Sátoraljaújhely Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata részére véleményezés céljából továbbításra került az előterjesztés, de azóta nem tartott a nemzetiségi önkormányzat ülést, így döntés sem született a rendelet megalkotásával kapcsolatosan.

A települési önkormányzat a közművelődési rendeletében meghatározott közművelődési feladatok megvalósítására Kult. tv. 79. §-ban meghatározott követelményeknek megfelelő jogi, vagy természetes személlyel közművelődési megállapodást köthet, akik az ellátott szakmai tevékenységükről beszámolni kötelesek az önkormányzat részére.

Az önkormányzat a rendeletben megfogalmazott feladatait költségvetéséből finanszírozza, melynek forrása az önkormányzat saját bevétele, a központi költségvetésből származó normatív hozzájárulás, egyéb szervezetektől pályázati úton elnyerhető támogatás.

A rendelet-tervezet célja a helyi közművelődési tevékenység jogszabályi előírások szerinti szabályozása, biztosítva a város kulturális értékeinek megőrzését, valamint a település kulturális életének fenntartását.

II. Részletes indokolás:

- 1. §-hoz:** a rendelet hatályáról rendelkezik.
- 2. §-hoz:** az önkormányzat közművelődési célkitűzéseit tartalmazza
- 3. §-hoz:** az önkormányzat által biztosított közművelődési alapszolgáltatásokat sorolja fel.
- 4-5. §-hoz:** az önkormányzat közművelődési feladatainak ellátási formáját, módját tartalmazza.
- 6. §-hoz:** a közművelődési megállapodás megkötéséről szól.
- 7-8. §-hoz:** a közművelődési feladatok ellátásának finanszírozását részletezi.
- 9. §-hoz:** a közművelődési intézmény szolgáltatásainak igénybevételének szabályait tartalmazza.
- 10. §-hoz:** a helyi közművelődésről szóló 14/2020. (VIII.10.) önkormányzati rendelet hatályvesztéséről rendelkezik.
- 11. §-hoz:** a rendelet hatálybalépésének időpontját tartalmazza.
- 1. melléklethez:** a közművelődési alapszolgáltatások és egyéb kulturális tevékenységek ellátásának helyszíneit sorolja fel.

III. Előzetes hatásvizsgálat:

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségnek eleget téve, a tervezett jogszabály várható hatásairól az alábbiak szerint tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet.

Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatások:

A rendelet megalkotása közvetlenül hozzájárul a helyi közösségek önszerveződéséhez és a kulturális javakhoz való egyenlő esélyű hozzáféréshez. A nemzetiségi önkormányzatokkal való együttműködés és a civil szervezetek közművelődési megállapodások útján történő bevonása erősíti a helyi társadalmi összetartást.

A tervezet kiemelt célja a település kulturális életének gazdagítása és sokszínűségének fenntartása. A meghatározott alapszolgáltatások biztosítják a helyi értékek megőrzését, továbbá a közművelődési megállapodásokon keresztül erősítik a város kulturális életét.

A rendelet végrehajtása az önkormányzat éves költségvetésében meghatározott forrásokon felül többletkiadást nem igényel. A kulturális alapú gazdaságfejlesztés elősegítheti a város turisztikai vonzerejének növekedését.

Környezeti és egészségi következmények:

A rendelet megalkotása közvetlen környezeti terheléssel nem jár. A közművelődési programok közvetve javítják a lakosság mentális egészségét és jólétét.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatások:

A rendelet érdemben nem növeli az adminisztratív terhet. A közművelődési megállapodást kötők beszámolási kötelezettsége és az intézményi munkaterv/szolgáltatási terv rendszere a hatékony és átlátható feladatellátást szolgálja.

A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

A rendeletalkotás a Kult. tv. 83/A. § (2) bekezdésében meghatározott 5 éves kötelező felülvizsgálati kötelezettség teljesítése miatt elkerülhetetlen. A rendelet megalkotásának elmaradása esetén az önkormányzat szabályozása nem felelne meg a hatályos ágazati jogszabályoknak.

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Indokolás közzétételét szükségesnek tartom.

Sátoraljaújhely, 2026. június 17.

dr. Fazekas Márk Péter s.k.,
jegyző

IV. Normaszöveg

Rendelet-tervezet

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete

a helyi közművelődésről

[1] Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete a város történelmi és kulturális hagyományai iránti elkötelezettségéből fakadóan, elismerve a művelődéshez való jog alapvető társadalmi jelentőségét, a helyi közművelődési tevékenység korszerű feltételeinek biztosítása érdekében alkotja meg e rendeletet. A rendelet célja, hogy a település adottságaira és a lakosság kulturális szükségleteire építve meghatározza az önkormányzat közművelődési feladatait, garanciát nyújtson a kulturális értékek megőrzésére, a közösségi kezdeményezések támogatására és a helyi nemzeti és kulturális értékek ápolására. Az önkormányzat szándéka, hogy a közművelődés eszközeivel segítse a tanulást, a tehetséggondozást, a kulturális alapú gazdaságfejlesztést, valamint Sátoraljaújhely kulturális életének gazdagítását és hosszú távú fenntarthatóságát.

[2] Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 76. § (1)-(2) bekezdéseiben, 77. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. § (1) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Sátoraljaújhely Város Német Nemzeti és Kulturális Önkormányzata, Sátoraljaújhely Város Szlovák Nemzeti és Kulturális Önkormányzata, Sátoraljaújhely Város Roma Nemzeti és Kulturális Önkormányzata, továbbá Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024.(III.28.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 1.1.2. pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete Ügyrendi és Nemzeti és Kulturális Bizottsága valamint Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024.(III.28.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 5.1.6. pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete Nevelési-Ifjúsági, Civil-Sportügyi és Közművelődési Bizottsága véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya kiterjed Sátoraljaújhely város közigazgatási területén található közművelődési intézményre, annak fenntartójára, működtetőire, foglalkoztatottjaira, valamint a közművelődési tevékenység megvalósulásában résztvevőkre.

2. Az önkormányzat közművelődési célkitűzései

2. §

- (1) Az önkormányzat az általa fenntartott közművelődési intézményben biztosítja a város lakossága számára a tárgyi és szakmai feltételeket annak érdekében, hogy a lakosság öntevékenyen gyarapítsa műveltségét, fejlessze képességeit és készségeit.
- (2) Az önkormányzat biztosítja, hogy a közművelődési céllal szerveződő magánszemélyek, közösségek, szervezetek céljaik elérése érdekében a szükséges tárgyi és szakmai feltételeket, valamint igény esetén közművelődési szakemberek szakmai segítségnyújtását igényeljék.
- (3) Az önkormányzat gondoskodik a helyi lakosság élet- és munkaképessége növelése érdekében az iskolai képzést kiegészítő fejlesztő programokról.
- (4) Az önkormányzat kiemelt célja a hagyományok ápolása érdekében a helyi értékek feltárása, ápolása; a nemzetiségi hagyományok és értékek megőrzésének biztosítása.

3. Az önkormányzat által biztosított közművelődési alapszolgáltatások

3. §

- (1) Az önkormányzat a helyi közművelődés támogatása során kötelező alapszolgáltatásának tekinti:
- a) művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
 - b) a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
 - c) az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
 - d) a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
 - e) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
 - f) a tehetséggondozás- és -fejlesztés feltételeinek biztosítása, valamint
 - g) a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.
- (2) Az (1) bekezdésben foglalt kötelező alapszolgáltatások ellátásával biztosítja különösen:
1. az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi kultúra értékeinek megismertetését, a befogadás elősegítését,
 2. a hátrányos helyzetű rétegek kulturális elesettségének mérséklését;
 3. a város környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, megismertetését, a helyi művelődési szokások gondozását, gazdagítását;
 4. művészeti intézmények (mozi, színház, bábszínház, hangverseny, képzőművészet) segítségét,
 5. művészetpártoló körök működtetésének támogatását,
 6. a városban élő német, roma, szlovák nemzetiségek kulturális hagyományainak, szokásainak fokozatos feltárását, megismertetését;
 7. a környezetkultúra javítását, a városesztétikai kultúra fejlesztését;
 8. a világi és egyházi ünnepek tartalmának közismertté tételét a közművelődés eszközeivel;
 9. a korosztályok és a társadalmi rétegek igényeihez igazodó közösségi ismeretszerzés, művelődés és szórakozás kínálatának bővítését;
 10. a helyi és regionális kulturális turizmus lehetőségeinek feltárását, programajánlatok kidolgozását.
 11. a civil közösségek igény szerinti segítségét, művelődési szándékaik támogatását;
 12. a civil közösségek közismertségének gondozását;
 13. a különböző korosztályok, rétegek ismerkedési, együttműködési alkalmainak megteremtését;

14. a művelődési központ és a közművelődési tevékenységet is végző intézmények, szervezetek közötti rendszeres koordinációit, együttműködést az egyházakkal,
15. kapcsolatépítést a közművelődés megyei, országos szervezeteivel;
16. kapcsolattartást a Sátoraljaújhelyi Járás településeivel, a zempléni városokkal, a határon túli magyarság művelődési közösségeivel, a testvérvárosokkal, a nemzetiségek anyaországával.

4. Az önkormányzat közművelődési feladatainak ellátási formája, módja

4. §

(1) Az önkormányzat a 3. §-ban meghatározott alapszolgáltatások megvalósítása érdekében az általa alapított, költségvetési szervként működő Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Művelődési Központot (3980 Sátoraljaújhely Táncsics tér 3.), mint közművelődési intézményt működteti.

(2) A Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Művelődési Központ által ellátandó tevékenységek körét a költségvetési szerv alapító okirata tartalmazza.

(3) A Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Művelődési Központ az 1. mellékletben foglalt helyszíneken lát el közművelődési tevékenységet.

5. §

A közművelődési intézmény igénybevételét magánszemélyek, civil szervezetek, önszerveződő közösségek és egyéb szervezetek számára az intézmény által kezelt ingatlanok esetében az intézmény, az intézményi feladatellátást közvetlenül nem szolgáló épületek és helyiségek esetében Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete biztosítja.

5. Közművelődési megállapodás

6. §

(1) Az önkormányzat a közművelődési feladatellátásra közművelődési megállapodást köthet, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kult. tv.) 79. §-ban meghatározott követelményeknek megfelelő jogi vagy természetes személlyel, amely

- a) igazolt módon nem rendelkezik köztartozással,
- b) vállalja egy vagy több közművelődési alapszolgáltatást biztosítását, és
- c) nyilatkozik arról, hogy a biztosítani vállalt közművelődési alapszolgáltatáshoz a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és közösségi színterek követelményeiről szóló miniszteri rendeletben előírt személyi, tárgyi, pénzügyi feltételekkel rendelkezik.

(2) A közművelődési megállapodásnak tartalmaznia kell a Kult. tv. 79. § (2) bekezdésben előírt kötelező tartalmi elemeket.

(3) Közművelődési megállapodás megkötését bárki kezdeményezheti, aki a város kulturális életében szerepet vállal.

(4) A kezdeményezést a Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete Nevelési-Ifjúsági, Civil-Sportügyi és Közművelődési Bizottságához (a továbbiakban: Bizottság) kell eljuttatni. A Bizottság a kezdeményezéssel kapcsolatosan – szükség esetén szakértők bevonásával – javaslatot tesz a képviselő-testületnek.

(5) A közművelődési megállapodás megkötéséről a képviselő-testület dönt.

(6) A közművelődési megállapodást a települési önkormányzat a honlapján, valamint a közművelődési megállapodás alapján működtetett közösségi színtérben vagy közművelődési intézményben közzéteszi.

(7) Az Önkormányzattal közművelődési megállapodást kötött természetes és jogi személyek a megállapodásban foglaltak alapján kötelesek az ellátott szakmai tevékenységükről tárgyévét követő év március 1-ig beszámolni.

6. A közművelődési feladatok ellátásának finanszírozása

7. §

(1) Az önkormányzat közművelődési feladatainak ellátása érdekében biztosítja a fenntartásában lévő közművelődési intézmény fenntartásához szükséges, a hatályos jogszabályokban meghatározott szervezeti, személyi és tárgyi feltételeket, valamint a közművelődési megállapodásban rögzített feladatok finanszírozását.

(2) Az önkormányzat a rendeletben megfogalmazott feladatait költségvetéséből finanszírozza. Ennek forrása az önkormányzat saját bevétele, a központi költségvetésből származó normatív hozzájárulás, egyéb szervezetektől pályázati úton elnyerhető támogatás.

(3) Az önkormányzat a közművelődési feladatok ellátását a Kult. tv. 90. §-ában, a 91. § (2) bekezdésében, és a 92. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt alapelvek és források figyelembevételével finanszírozza.

8. §

A Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Művelődési Központ éves munkaterv alapján látja el feladatait. A munkatervet az annak mellékletét képező szolgáltatási tervvel együtt tárgyév március 31. napjáig hagyja jóvá a képviselő-testület.

7. Közművelődési intézmény szolgáltatásainak igénybevétele

9. §

(1) A közművelődési intézmény helyiségeit évenként egy alkalommal kizárólag rezsióradíj megtérítésével vehetik igénybe:

- a) a város nevelési, oktatási, valamint szociális intézményei az intézményt érintő kulturális nagyrendezvényükhöz és az azt megelőző főpróbához,
- b) a város oktatási-nevelési intézményei a végzős diákok szalagavatójának megtartásához és az azt megelőző főpróbához,
- c) a városban működő nemzetiségi önkormányzatok, a nemzetiséget érintő kulturális nagyrendezvényhez és az azt megelőző főpróbához,
- d) a városban működő egyházak az egyház kulturális célú rendezvényeihez,
- e) a karitatív célú szervezetek kulturális és jótékonyági rendezvényeihez, amennyiben vállalkozási tevékenységgel nem összefüggő a rendezvény.

(2) A közművelődési intézmény helyiségei az (1) bekezdésben foglaltakon kívül bérletidíj és rezsióradíj ellenében vehetők igénybe az alábbi rendezvényekhez:

- a) tanfolyamok,

- b) bálók, táncmulatságok,
- c) kereskedelmi célú bemutatók,
- d) pártrendezvények, választási gyűlések,
- e) magánrendezvények.

(3) A téli időszakra – október 15-től április 30-ig -, valamint a nyári időszakra – május 1-től október 14-ig – szóló rezsióradíjat, helyiségenként a Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Művelődési Központ igazgatója évente állapítja meg és teszi közzé az intézmény honlapján.

10. §

Hatályát veszti a helyi közművelődésről szóló 14/2020. (VIII.10.) önkormányzati rendelet.

11. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

**A közművelődési alapszolgáltatások és egyéb kulturális tevékenységek ellátásának
helyszínei**

1. A Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Művelődési Központ, mint a közművelődési intézményhez kapcsolódó hagyományőrző szabadtéri rendezvények helyszínei:

1.1. Rendezvénytér,

1.2. Városliget

1.3. Zsóryomkai Pincesor,

1.4. Ungvári Pincesor,

1.5. Majális Park, továbbá

1.6. Széphalom, Rudabányácska és Károlyfalva településrészek

2. Egyéb kulturális rendezvények és mozi vetítés helyszíne: Latabár Mozi